

Nr 139.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till förordning om ändrad lydelse av 3 § förordningen den 19 november 1914 (nr 383) angående stämpelavgiften, m. m.; given Stockholms slott den 1 mars 1940.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till

1) förordning om ändrad lydelse av 3 § förordningen den 19 november 1914 (nr 383) angående stämpelavgiften; samt

2) förordning om vissa undantag från stämpelplikt enligt förordningen den 19 november 1914 (nr 383) angående stämpelavgiften.

GUSTAF.

Ernst Wigforss.

F ö r s l a g
till
förordning om ändrad lydelse av 3 § förordningen den 19 november 1914 (nr 383) angående stämpelavgiften.

Härigenom förordnas, att 3 § förordningen den 19 november 1914 angående stämpelavgiften¹ skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges:

3 §.

I avseende på expeditionernas förseende med stämpel gäller, med de här nedan i 7 § nämnda undantag och med iakttagande av vad i 4 § stadgas om in-teckningskontrollstämpel, denna tariff:

	1		2		3		4		5	
	Avd.		Avd.		Avd.		Avd.		Avd.	
	Kr.	ö.	Kr.	ö.	Kr.	ö.	Kr.	ö.	Kr.	ö.
<i>Bevis</i> — — — — —										
» om arbetstillstånd — — — skola utgå.										
» om utresetillstånd för utlännning					<i>fritt</i>					
» som erfordras — — — — —										
<i>Pass, fartygs-:</i> — — — — —										
» rese-:										
främlingspass eller identitetscertifikat; se <i>Främlingspass</i> .										
för den, som reser i kronans ärende					<i>fritt</i>					
för annan person:										
till inrikes orter.....	1	—	—	—	1	—	—	—	1	—
till utrikes orter:										
sjömans-	1	—	—	—	1	—	—	—	1	—
kollektiv-	10	—	—	—	10	—	—	—	10	—
samt därjämte för varje deltagare utöver tio..	—	50	—	—	—	50	—	—	—	50
annat:										
till Uleåborgs län i Finland, för invånare i Torneå fögderi.....					<i>fritt</i>					
till Finland i övrigt, Danmark eller Norge	2	—	—	—	2	—	—	—	2	—
till annat land	4	—	—	—	4	—	—	—	4	—
Utbyte av resepass.....					<i>fritt</i>					
Vid utsträckning av giltighetsområdet för resepass utgår stämpel såsom för bevis, annat.										

Denna förordning träder i kraft, vad angår stadgandet rörande bevis om utresetillstånd för utlännning, dagen efter den, då förordningen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling, samt i övrigt den 1 juli 1940.

¹ Senaste lydelse av 3 §, se S. F. S. 1928: 317 (där förordningen i dess helhet är återgiven), 1930: 243, 1931: 169, 1932: 285, 1933: 378, 1934: 327, 1935: 310, 1936: 330, 1937: 511, 1938: 323 samt 1939: 330.

F ö r s l a g

till

förordning om vissa undantag från stämpelplikt enligt förordningen den 19 november 1914 (nr 383) angående stämpelavgiften.

Härigenom förordnas som följer:

Stämpelplikt enligt förordningen den 19 november 1914 angående stämpelavgiften skall icke äga rum beträffande expeditioner, som utgå från statens arbetsmarknadskommission, statens handelskommission, statens industrikommission med till denna anslutna bensin- och oljenämnden, statens gasnämnd, statens kolnämnd och statens vednämnd ävensom de under vednämnden lydande vedkontoren, statens informationsstyrelse, statens kreditnämnd, statens krigsförsäkringsnämnd, statens krisrevision, statens livsmedelskommission med de under densamma lydande kristidsstyrelserna, statens prissakkunniga, statens reservförrådsnämnd, statens sjöfartsnämnd, statens transportkommission eller statens utrymningskommission.

Konungen äger föreskriva, att stämpelfrihet skall åtnjutas beträffande expeditioner från de andra kristidsmyndigheter, som må varda i anledning av rådande utomordentliga förhållanden inrättade, så ock beträffande expeditioner, vilka eljest utfärdas i anledning av ransonerings-, reglerings- eller andra åtgärder, som på grund av krisförhållandena anbefallas av Konungen.

Denna förordning träder i kraft dagen efter den, då förordningen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling.

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 1 mars 1940.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena GÜNTHER, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WESTMAN, WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, QUENSEL, ERIKSSON, BERGQUIST, BAGGE, ANDERSSON, DOMÖ.

Efter gemensam beredning med cheferna för justitie-, social- och folkhushållningsdepartementen anmäler chefen för finansdepartementet, statsrådet Wigforss, fråga om vissa ändringar i gällande bestämmelser angående stämpelavgiften samt anför därvid följande:

Förordningen angående stämpelavgiften.

I. Stämpelavgiften för resepass.

Stämpelavgiften för resepass till utrikes orter utgör för närvarande 4 kronor i alla de avdelningar av stämpeltariffen, där denna rubrik förekommer — första, tredje och femte; undantag härifrån gälla dock dels för invånare i Torneå fögderi för resa till Uleåborgs län i Finland, i vilket fall passet är stämpelfritt utom då det utfärdas i utrikesdepartementet, då stämpeln utgör 2 kronor, dels ock för resa till Finland i övrigt, Danmark eller Norge, därvid stämpeln utgår med 2 kronor.

För resepassen erlägges vidare lösenavgift enligt § 3 i förordningen den 7 december 1883 (nr 64) angående expeditionslösen, sådan nämnda paragraf lyder enligt kungörelse den 7 december 1923 (nr 445). Lösen utgör: för pass till Uleåborgs län i Finland för invånare i Torneå fögderi 75 öre i första och tredje avdelningarna av lösentariffen och 2 kronor i den femte avdelningen; för resa till Finland i övrigt, Danmark eller Norge 1 krona respektive 2 kronor; och för resa till annan utrikes ort 2 kronor respektive 3 kronor. Begäres översättning av pass, erlägges för varje på olika främmande språk avfattad text lösenavgift med 1 krona.

Vid förnyelse av resepass utgöres stämpel och lösen såsom för pass är stadgat. Vid utsträckning av giltighetsområdet för resepass utgår stämpel såsom för bevis, annat, samt lösen såsom för bevis, annat, tecknat å företedd handling.

Nu gällande bestämmelser angående pass för resa till utrikes ort återfin-

nas i kungörelsen den 20 december 1929 (nr 399) angående utfärdande av pass för svensk undersåte för resa utom riket.

Fråga om utfärdande av nya bestämmelser härutinnan har inom socialdepartementet utretts av två inom departementet särskilt tillkallade utredningsmän. Resultatet av utredningen har framlagts i en av utredningsmännen avlämnad promemoria, vilken sedermera varit utställd till yttrande av åtskilliga myndigheter. På grundval av utredningsresultatet har sedermera inom departementet upprättats ett utkast till författning i ämnet.

Det sålunda föreliggande författningsutkastet innehåller vissa bestämmelser, vilka för sitt genomförande förutsätta ändringar i stämpelförordningens föreskrifter om stämpelavgiften för pass. I dessa avseenden ha under utredningen framkommit följande förslag.

1. *Införande av sjömanspass.* I utredningsmännens promemoria påpekas, att sjömän genom arten av sitt arbete löpa större risk än andra personer att förlora sina pass, samt att skäl finnas till antagande, att för sjömän utfärdade vanliga resepass i viss utsträckning kommit i obehörigas ägo och därefter blivit föremål för illegal användning. På grund därav anse utredningsmännen lämpligt, att sjömän tilldelas pass av en typ, som skiljer sig från det vanliga resepassets. Anledning finnes förmoda, att i så fall dylika pass skulle i mycket ringa utsträckning kunna olovligen nyttjas. Sjömanspass borde endast utfärdas till sjömän, som icke vore i befälsställning. Med hänsyn till att sjömän i och för bedrivande av sitt yrke måste vara utrustade med pass, syntes enligt utredningsmännen starka skäl tala för att avgiften för sjömanspass sattes till lågt belopp, förslagsvis 2 kronor.

2. *Införande av kollektivpass.* Utredningsmännen föreslå vidare, att föreskrifter utfärdas om kollektivpass. Dylika pass hava föreslagits skola utfärdas endast under förutsättning, att resan företages i grupp om minst 10 personer med särskild reseledare. Under bestämmelserna om kollektivpass ha avsetts skola falla exempelvis sång-, musik- och amatörteatersällskap samt idrottsföreningar, som företoge uppvisningar i utlandet. Däremot skulle kollektivpass ej kunna utställas till sällskap, som företoge vanliga turistresor. Kollektivpass borde utfärdas endast för kortare tid. Avgiften för kollektivpass borde hållas låg. Enligt utredningsmännens förslag borde uttagas en grundavgift av 15 kronor samt ytterligare 1 krona för varje deltagare över 10.

3. *Borttagande av möjligheten till förnyelse av pass.* Enligt § 2 i den förut omförmälda kungörelsen den 20 december 1929 må pass, som meddelas av annan än ministern för utrikes ärendena, Kungl. Maj:ts beskickning till främmande makt eller svensk konsul, utfärdas att gälla för en tid av högst fem år. Förnyelse av passet må enligt samma paragraf sedermera äga rum för högst fem år varje gång.

Utredningsmännen framhålla, att det ofta torde förhålla sig så, att passfotografiet redan efter några år avviker från passinnehavarens utseende; efter en eller två förlängningar vore fotografiet ofta värdelöst som identifieringsmedel. Möjlighet till förlängning av giltighetstiden för pass borde

enligt utredningsmännen därför icke föreligga. Bestämmelse av sådan innebörd har i överensstämmelse därmed upptagits i författningsutkastet.

4. *Utbyte av pass.* I utredningsmännens promemoria uttalas den meningen, att det svenska passet erbjuder tämligen ringa säkerhet mot förfalskning. För avhjälpande av denna brist föreslås en rad olika åtgärder.

Därest ny passkungörelse komme att träda i kraft den 1 juli 1940, skulle emellertid enligt hittillsvarande ordning utfärdade pass kunna äga giltighet intill den 1 juli 1945. Först efter sistnämnda dag skulle den större trygghet mot passförfalskning, som man velat vinna med de föreslagna nya bestämmelserna, helt vara för handen. Med hänsyn härtill ha i författningsutkastet intagits bestämmelser om att enligt hittills gällande ordning utfärdat pass icke under några förhållanden skulle gälla efter ingången av år 1941 men att den, som innehade före den 1 juli 1940 utfärdat pass med giltighet efter ingången av år 1941, skulle äga utan avgift erhålla utbyte av detta pass mot nytt pass med samma giltighetstid.

Mot de i utredningsmännens promemoria framlagda förslagen rörande sjömanspass och kollektivpass har statskontoret i avgivet yttrande förklarat sig ur de synpunkter statskontoret närmast har att företräda icke hava något att erinra.

*Departements-
chefen.*

Enligt vad jag inhämtat har chefen för socialdepartementet för avsikt att framdeles för Kungl. Maj:t anmäla frågan om nya bestämmelser rörande utfärdande inom riket av pass åt svensk medborgare för utrikes resa samt att därvid i förut angivna avseenden föreslå bestämmelser i enlighet med de förslag, som framkommit under utredningen inom departementet. I anledning härav torde följande ändringar böra vidtagas under rubriken resepass i 3 § stämpelförordningen.

Resepasset till utrikes orter indelas i sjömanspass, kollektivpass och andra pass. För sjömanspass upptages en stämpelavgift av 1 krona samt för kollektivpass av 10 kronor jämte 50 öre för varje deltagare utöver tio. I övrigt bibehållas nuvarande stämpelavgifter. Utbyte av resepass förklaras vara fritt från stämpel. Nuvarande bestämmelse rörande förnyelse av resepass utgår.

I den mån de av utredningsmännen föreslagna avgifterna för sjömanspass och kollektivpass överstiga de nu förordade stämpelavgifterna, torde överskjutande belopp böra utgå såsom lösenavgift. Frågan om de ändringar i förordningen angående expeditiöslösen, som därav betingas, torde jag vid bifall till de nu framlagda förslagen senare få anmäla.

II. Bevis om utresetillstånd för utlänning.

Med stöd av 54 § utlänningslagen har den 16 februari 1940 utfärdats en kungörelse (nr 94) med vissa särskilda föreskrifter om tillsyn över utlänningar vid krig eller krigsfara (särskild utlänningskungörelse). Huvudbe-

stämmelserna i denna kungörelse (2—14 §§) äro avsedda att träda i tillämpning, då Kungl. Maj:t därom förordnar. I 7 § av kungörelsen stadgas, att utlännning, för vilken viseringsskyldighet gäller, icke må lämna riket med mindre han innehar utresetillstånd. Utresetillstånd meddelas av socialstyrelsen eller, i samband med visering, av annan myndighet, vilken meddelat viseringen. I brådskande fall må ock passkontrollmyndighet å passkontrollort meddela sådant tillstånd.

Bestämmelserna om utresetillstånd äro givna i syfte särskilt att hindra, att utlännning, som kan förmodas äga kännedom om förhållanden, vilka böra hållas hemliga med hänsyn till rikets försvar eller folkförsörjningen, och hava för avsikt att till skada för riket meddela dem till främmande makt, lämnar riket. Bevis om utresetillstånd synes böra meddelas utan avgift, varom stadgande bör införas i 3 § stämpelförordningen.

Jag förutsätter att Kungl. Maj:t, därest nu ifrågasatta ändring i stämpelförordningen vinner riksdagens bifall, senare förordnar om motsvarande ändring i expeditiönsförordningen.

Undantag från stämpelplikt för vissa expeditioner.

Sedan vid sammanträde den 8 december 1939 med representanter för de statliga kristidsorganisationerna till behandling upptagits frågan om skyldighet att förse från nämnda organisationer utgående expeditioner med stämpel, har inom *folkhusållningsdepartementet* utarbetats en promemoria angående stämpel å kristidsmyndigheternas expeditioner med därvid fogat »utkast till förordning om vissa undantag från stämpelplikt enligt förordningen den 19 november 1914 (nr 383) angående stämpelavgiften».

I promemorian anføres följande:

Enligt förordningen den 19 november 1914 angående stämpelavgiften skall stämpel, med i förordningen angivna undantag, utgå å expeditioner, som av statsmyndighet utfärdas. Enligt 1 § av förordningen skola alla statsmyndigheter, som icke i nämnda paragraf särskilt angivits, hänföras till första avdelningen av den i 3 § intagna tariffen.

I anledning av de rådande utomordentliga förhållandena har tillskapats en rad statliga kristidsmyndigheter, såväl centrala som lokala. Sålunda må nämnas statens livsmedelskommission med de under densamma lydande kristidsstyrelserna, statens industrikommission med till densamma anslutna bensin- och oljenämnden, statens gengasnämnd, statens kolnämnd och statens vednämnd ävensom de under vednämnden lydande vedkontoren, statens handelskommission, statens transportkommission, statens sjöfartsnämnd, statens krigsförsäkringsnämnd ävensom statens reservförrådsnämnd. Samtliga dessa äro — i den mån de nu täcka begreppet »statsmyndighet» i stämpelförordningens bemärkelse — att hänföra till första avdelningen av den i 3 § intagna tariffen. För några av kristidsmyndigheterna hava vissa särskilda bestämmelser utfärdats angående uppbärande av avgifter å bevis och licenser. Sålunda stadgas i instruktionen den 6 september 1939 (nr 641) för statens sjöfartsnämnd, att nämnden skall uppbära en avgift av 20 kronor å bevis, som nämnden utfärdar angående meddelat tillstånd till överlåtelse eller upp-

låtelse av fartyg till utlänning m. m. eller angående medgivande till utrikes fraktfart med svenskt fartyg m. m. Vidare har enligt kungörelsen den 8 december 1939 (nr 837) angående exportförbud å vissa varor stadgats, att å exportlicens, som meddelas enligt nämnda kungörelse, skall utgå licensavgift; i fråga om licens, som meddelas av statens handelskommission eller statens livsmedelskommission, varierar licensavgiften, beroende på godsets värde, mellan 2 och 40 kronor, medan för licens, som meddelas av statens sjöfartsnämnd, licensavgiften är fixerad till 3 kronor.

Vad angår den allmänna stämpelplikten har vid gjorda förfrågningar inhämtats, att kristidsmyndigheterna genomgående ansett sig icke böra tillämpa stämpelförordningens föreskrifter. Däremot uttagas självfallet de särskilt stadgade avgifterna.

De statliga kristidsmyndigheterna hava tillskapats för att, var på sitt område, handhava under rådande utomordentliga förhållanden erforderliga regleringsåtgärder. Dessa regleringsåtgärder innebära, bland annat, att den enskilde i åtskilliga hänseenden icke längre äger den frihet i handel ochandel, som eljest tillkommer honom, utan är i sitt ekonomiska handlande beroende av tillstånd från vederbörande kristidsmyndighet. Den anordning, som sålunda skapats, har självfallet tillkommit icke i den enskildes utan i det allmännas intresse. Vid angivna förhållanden och då fråga är om tillfälliga, av krisläget framtingade åtgärder vill det synas rimligt, att den enskilde icke belastas med stämpelavgift för erforderliga expeditioner från kristidsmyndighet. Ett lagfästade av en sådan regel skulle för övrigt, såsom av det förut anförda framgår, endast innebära ett sanktionerande av en redan tillämpad praxis.

Av annan natur är frågan om de särskilda avgifter, som enligt vad ovan nämnts skola utgå å meddelade exportlicenser ävensom å utfärdade bevis angående tillstånd till överlåtelse eller upplåtelse av fartyg till utlänning samt angående medgivande till utrikes fraktfart m. m. Här gäller det vissa bestämda avgifter, angivna i de speciella kristidsförfattningarna och motiverade av å ena sidan att licensen eller beviset innebär en mera omedelbar förmån för vederbörande, å andra sidan behovet av medel för täckande av den tillståndsbeviljande myndighetens kostnader. Det torde sålunda icke ligga någon motsägelse i att den allmänna stämpelplikten slopas, medan de nämnda särskilda avgifterna bibehållas. — Spörsmålet om lämpligheten av de nyssnämnda särskilda avgifternas bibehållande beröres överhuvud icke i promemorian.

Över promemorian och författningsutkastet hava, efter remiss, yttranden avgivits av statskontoret, landshövdingen i Stockholms län K. S. Levinson i egenskap av ordförande vid de särskilt anordnade sammanträdena med representanter för de statliga kristidsorganisationerna, statens handelskommission, statens industrikommission, bensin- och oljenämnden, statens gengasnämnd, statens vednämnd, statens krigsförsäkringsnämnd, statens livsmedelskommission, statens reservförrådsnämnd, statens sjöfartsnämnd och statens transportkommission.

I samtliga yttrandena har det i promemorian framlagda förslaget i hudsak tillstyrkts eller lämnats utan erinran. Till närmare utveckling av sin ståndpunkt har *statens krigsförsäkringsnämnd* därvid anført.

Nämnden finge bekräfta riktigheten av den i promemorian lämnade uppgiften, att nämnden dittills icke tillämpat stämpelförordningens föreskrifter å från nämnden utgående expeditioner. Nämnden hade härvid tillämpat

samma praxis, som under hela förra världskriget tillämpades av den då verk samma statens krigsförsäkringskommission, och ville icke underlåta framhålla, att, därest alla försäkringsbrev eller försäkringsbevis, som utfärdades av nämnden eller å nämndens vägnar av de privata försäkringsbolagen, skulle förses med stämpel, detta skulle innebära en fördyring av försäkringskostnaden, som icke gärna kunde ha varit avsedd. Då praktiskt taget alla varuförsäkringar å nämndens vägnar tecknades av de privata bolagen, skulle kontroll över att försäkringsbevis och avskrifter av dylika stämpelbelades praktiskt taget bliva omöjlig att genomföra, och med den oerhörda mängd av smärre försäkringar, där premien endast utgjorde några kronor, skulle ett stämpelförfarande dessutom medföra en fördyring av den statliga försäkringen, som skulle göra densamma ytterst otillfredsställande, särskilt för den mindre importen, kustfarten och fiskareförsäkringarna.

I fråga om *vissa detaljspörsmål* hava erinringar förekommit mot det i promemorian framlagda förslaget.

Landshövdingen Levinson har sålunda anmärkt, att det i promemorian framlagda förslaget icke omfattade sådana av kristidsregleringarna föranledda expeditioner, som utfärdades av andra myndigheter än kristidsorganen, exempelvis tillståndsbevis enligt de författningar, som reglerade användningen av flytande bränslen. Landshövdingen Levinson har emellertid samtidigt framhållit, att det i fråga om dylika expeditioner uppenbarligen icke förelåge fullt samma anledning till befrielse från stämpelplikt som beträffande dem, på vilka förslaget toge sikte.

Bensin- och oljenämnden har gjort en likartad erinran och därvid anført:

De expeditioner inom nämndens verksamhetsområde, vilka ur allmänhetens synpunkt ägde den största betydelsen, utfärdades icke av nämnden utan av vederbörande länsstyrelse. Nämnden syftade därvid på de tillståndsbevis, som utfärdades enligt kungörelsen den 6 oktober 1939 (nr 699) om reglering av försäljningen av bensin och lättbentyl samt sådan varas användning för drivande av vissa fordon samt kungörelsen av samma dag (nr 700) om reglering av användningen och försäljningen av motorbrännolja och fotogen för drivande av vissa fordon. Å dylika tillståndsbevis skulle enligt 16 § andra stycket i förstnämnda kungörelse och 3 § fjärde stycket i sistnämnda kungörelse expeditionslösen icke utgå. Ur de synpunkter, som anfördes i promemorian, vore det befogat att å dylika tillståndsbevis ej heller utginge stämpelavgift. Vid sådant förhållande borde i förevarande sammanhang åtgärder vidtagas för åstadkommande av sådan ändring i kungörelserna.

Statens vednämnd har anført, att stämpel syntes böra utgå å expeditioner, vilka föranleddes av besvär över eller överklaganden av kristidsmyndighets eller under densamma lydande organs beslut.

Statens sjöfartsnämnd har ifrågasatt bibehållandet av stämpelplikt beträffande avskrift, som på begäran tillhandahölles av krisorgan som i promemorian avsåges.

Jag ansluter mig till den uppfattning, som kommit till uttryck i den inom *Departements-* folkhushållningsdepartementet upprättade promemorian. Jag finner det så- *chefen.*

lunda rimligt, att expeditioner, som utgå från de olika kristidsmyndigheterna, äro stämpelfria. Stämpelfriheten torde böra gälla alla från nämnda myndigheter utgående expeditioner. Det synes mig sålunda icke motiverat att härvidlag göra undantag beträffande besvärssärenden eller i fråga om avskrifter, som på begäran tillhandahållas åt vederbörande.

De efter promemorians upprättande tillkomna statens informationsstyrelse, statens krisrevision och statens utrymningskommission torde böra medtagas vid uppräknningen av de kristidsmyndigheter, för vilkas expeditioner stämpelplikt icke föreligger. Ehuru statens arbetsmarknadskommission, statens kreditnämnd och statens prissakkunniga, med hänsyn till de nämnda organens rådgivande eller utredande karaktär, knappast — i varje fall icke så länge de bibehållas vid sina nuvarande arbetsuppgifter — torde komma att utfärda några expeditioner, som enligt gällande bestämmelser böra stämpelbeläggas, synas jämväl dessa för fullständighetens skull nu böra medtagas.

Vad härefter angår den i ett par remissyttranden väckta frågan om stämpelfrihet beträffande expeditioner, föranledda av kristidsregleringarna men utfärdade av annan statsmyndighet än de särskilt inrättade kristidsmyndigheterna, torde tillräckliga skäl icke föreligga att här stadga generell frihet från stämpelplikt. Det torde även erbjuda författningstekniska svårigheter att utforma dylika bestämmelser. Emellertid lär det icke kunna förnekas, att i vissa fall billighetsskäl kunna tala för stämpelfrihet beträffande dylika expeditioner. I detta sammanhang må nämnas, att enligt inhämtade upplysningar länsstyrelserna förfara olika vid tillämpningen av gällande kungörelser om reglering av försäljningen av bensin och lättbentyl respektive motorbrännolja och fotogen, i det att vissa länsstyrelser icke uttaga stämpel å de jämlikt nämnda kungörelser utfärdade tillståndsbevisen, medan stämpel i vanlig ordning uttages av andra länsstyrelser. För vinnande av ett ur olika synpunkter tillfredsställande resultat vill det därför synas lämpligt, att Kungl. Maj:t hos riksdagen utverkar bemyndigande att meddela föreskrifter om stämpelfrihet — där av billighetsskäl eller eljest så anses befogat — för expeditioner, som föranledas av de ransonerings- eller regleringsförfattningar, som Kungl. Maj:t under rådande krisförhållanden utfärdar.

I detta sammanhang torde även böra uppmärksammas, att under krigstid den personliga rörelse- och handlingsfriheten även i andra avseenden måste antagas bliva mycket kringskuren och beroende på tillstånd av olika slag från myndigheterna. I vissa av de krigsförande länderna erfordras sålunda särskilda tillstånd från militär- eller polismyndigheternas sida för att få vistas å vissa orter, begagna transportmedel o. s. v. Nyssnämnda bemyndigande synes böra avse även sådana föreskrifter.

Föredragande departementschefen hemställer härefter, att upprättade förslag till *förordning om ändrad lydelse av 3 § förordningen den 19 november 1914 (nr 383) angående stämpelavgiften* ävensom *förordning om vissa undantag från stämpelplikt enligt förordningen den 19 november 1914 (nr 383) angående stämpelavgiften* måtte genom proposition föreläggas riksdagen till antagande.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdade hemställer förordnar Hans Maj:t Konungen, att proposition av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar, skall avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:

Lennart Hammarskiöld.
